

Årsrapport 2006

AREAL- OG TRANSPORTPROSJEKTET
Kristiansandsregionen

Generelt

Oppsummering 2006

ATP - prosjektet har nå pågått i tre år, og har nå ett år igjen av første del av prosjektperioden. Samferdselsdepartementet har godkjent forlengelse av ATP-prosjektet i 2008 og 2009, men transportforvaltningsprosjektet i de andre byområdene avsluttes trolig i 2007.

I 2006 har mange av prosjektene blitt ferdige og resultatene begynner for alvor å komme. På arealsiden har kommunestyrene fattet forpliktende vedtak om at man ønsker å samarbeide om arealplanleggingen. Planprogram for en regional overordnet areal- og transportplan har blitt utarbeidet og er på høring vinteren 06/07.

Av resultatene fra 2006 kan vi nevne:

- *Vekst i biltrafikken på 1,5% (målsetting 1,0% årlig vekst i 2008)*
- *Vekst i kollektivtrafikken på 4,6% i 2006 og 10,2% siden 2004 (målsetting 10% i perioden 2004 - 08).*
- *Vekst i sykkeltrafikken på 2% i 2006 og 10% siden 2004 (målsetting 20% i perioden 2004 - 08).*
- *Antall drepte i trafikken økte fra 2005 til 2006, mens antall alvorlig skadde ble redusert.*

I Vennesla kommune langs Rv9 ble det åpnet ny gang- og sykkelvei mellom Homstean og Homme.

Norconsult gjennomførte i 2006 en midtveisevaluering av prosjektet, som viste en stor oppslutning om ATP-prosjektet. Den viste at de aller fleste er fornøyd med prosjektet, selv om det finnes forbedringsmuligheter på noen områder. Med bakgrunn i evalueringsrapporten og oppnådde resultater etter tre år er det grunnlag for å si at prosjektet på mange måter har vært vellykket så langt. Resultatene er nærmere presentert i det følgende samt i vedlegg. Ut fra resultatene så langt er det gode muligheter for at resultatmålene for hele prosjektperioden i stor grad vil bli nådd.

Godt samarbeid mellom samarbeidspartnerne både i ATP - utvalget og administrativt har vært avgjørende for det gode resultatet. Mens ansvaret tidligere var fragmentert og samarbeidsklimaet vekslende, har en i prosjektet satt seg rundt samme bord, og bestrebet seg på å dra i samme retning.

Noe av resultatene har nok sammenheng med økt ressurstilførsel, spesielt gjennom belønningsordningen for bedre kollektivtrafikk og mindre bilbruk. Men mer effektiv ressursutnyttelse, bl.a. som følge av bedre samarbeid på tvers av forvaltningsnivåene, har trolig vært minst like viktig.

I Søgne Kommune er gang- og sykkelvegen på Sangvikveien ferdig og Stauslandsveien er godt i gang.

Gjennomføring av investeringsprosjekter fungerer godt, takket være meget god oppfølging fra Statens vegvesens side. Men noen prosjekter er blitt utsatt fordi det har tatt tid å få ferdig reguleringsplaner. I 2006 er følgende større investeringsprosjekter fullførte:

- Kollektivfelt og gangbro på Vågsbygdveien i Lumberkrysset, Kristiansand
- Gang/sykkelvei Rv9 fra Jernstøperiet til Strai, Kristiansand.
- Gang/sykkelvei Rv9 fra Homstean til Homme, Venesla.
- Gang/sykkelvei på Høvågeveien fra Årsnes til Nautodden, Lillesand
- Gang/sykkelvei Fv160 Sangvikveien, Søgne.
- Gang/sykkelvei Fv303 Kuliaveien, Songdalen
- Kollektivknutepunkt på Borkedalen, Lillesand.
- Belysning på Sødalsveien, Kristiansand.

Gående og syklende har fått vesentlig forebedrede forhold med ny bro over Lumberkrysset.

Ledet av samferdselssjefen i Vest-Agder har arbeidet med belønningssøknaden for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk gitt gode resultater når det gjelder bedring av kollektivtilbudet inklusiv fremkommeligheten for kollektivtransporten. Belønningstilskuddet for 2006 var på hele 25 mill. kr. til Kristiansandsregionen.

Etablering av direktebusser på bussmetroen og økt frekvens på kveldstid og i helgen på viktige bussruter har vært den viktigste forbedringen av busstilbudet. I 2006 ble det ikke gjennomført flere driftstiltak, men resultatene av det som er gjennomført årene før viser seg tydelig i form av ca. 5% vekst generelt. For å unngå redusert busstilbud og/eller økte busspriser er det viktig at VAK gjennomfører effektivisering og markedstilpassning av busstilbudet i 2007 slik det er vedtatt i handlingsprogrammet til ATP-prosjektet. Forslag til effektiviseringstiltak vil bli lagt frem i løpet av mars 2007. Det arbeides for at driften av kollektivtrafikken organiseres gjennom et felles kollektivselskapskap, med Vest-Agder Fylkeskommune og Kristiansand Kommune som eiere.

Kristiansand Kommune gjennomfører høsten 06/vinteren07 en utredning om kollektivfremkommelighet i Kvadraturen. Tiltakene som foreslås i utredningen er viktig å få gjennomført i 2007. I 2006 har bygging av kollektivfelt i Lumberkrysset vært det viktigste fremkommelighetstiltaket.

Tiltak for å begrense biltrafikken er bare i noen grad gjennomført, men det er en god dialog mellom ATP-prosjektet og Kristiansand Kommune. Dette har ført til at en del restriktive tiltak er gjennomført. En egen arbeidsgruppe i ATP-prosjektet blir etablert i 2007 for å jobbe nærmere med fremkommelighet for kollektivtrafikken og restriktive tiltak. Utfordringen i 2007 blir å bedre fremkommeligheten for busser i Kvadraturen om nødvendig på bekostning av biler.

ATP - prosjektet har bidratt til et satsing på informasjons- og adferdstiltak når det gjelder sykkelbruk og trafikksikkerhet. Av viktige tiltak kan nevnes Sykle til jobben - aksjonen og Europeisk mobilitetsuke, TRAFO - senteret og oppstart av trafikksikkerhetsprosjekt i Søgne og Songdalen.

Utfordringer i 2007

Gjennomføring av investeringsprosjekter

I 2007 vil de siste investeringsprosjektene i handlingsprogrammet fra 2004 til 2007 bli ferdigstilt:

1. Gang/sykkelvei Rv41 Tollnes – Mollestad Bru
2. Kollektivknutepunkt i Kjosbukta (Vågsbygd)
3. Kollektivfelt Rv456 i Auglandsbukta
4. Fv253 Fisketjønn – Vest-Agder grense
5. Rv461 Skinnarsmoen – Hortemo syd
6. Gang/sykkelvei Rv456 Stauslandsveien
7. Forlengelse av gågata i Markensgate

Alle prosjektene er ferdig regulert og prosjekt 1,4, 6 og 7 er under gjennomføring.

I Birkenes Kommune er arbeidet med gang- og sykkelvegen fra Tollnes til Mollestad godt i gang.

Videreføre veksten i miljøvennlig transport

For å videreføre veksten i busstrafikken må fremkommeligheten for bussen forbedres ytterligere. Det må jobbes med ytterligere markedstilpassning og effektivisering for å redusere kostnadene med bussdriften og øke inntektsgrunnlaget. Felles eiet kollektivselskap mellom Kristiansand Kommune og Vest-Agder Fylkeskommune må komme i drift. Det må jobbes mot departementet for en videreført satsing på stimuleringsmidler, og det må tas stilling til Samferdselsministerens invitasjon til forpliktende avtaler mellom Staten og storbyområdene når det gjelder transport.

Videreføre nedgangen i antall drepte og sterkt skadde i trafikken

Foruten fysiske tiltak blir trafikksikkerhetsprosjektet i Søgne og Songdalen, prosjektet 18+ i Kristiansand samt driften av TRAFO, trafikkopplevessenter for ungdom, viktig.

Ferdigstille Samferdselspakken

Søknad om bompengefinansiert Samferdselspakken er politisk behandlet lokalt høsten 2006. Framdriften er svært stram. Dagens bompengoordning vil bli forlenget ut i 2008, inntil den avløses av Samferdselspakken.

Arealprosjektet

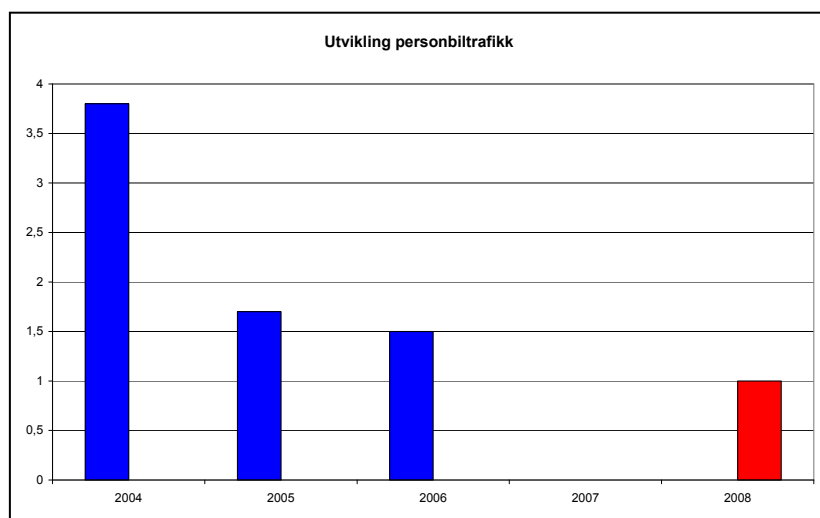
Vinteren 2006/2007 er planprogram for en overordnet areal- og transportplan for Kristiansandsregionen på høring. Planprogrammet skal stadfestes av Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner den 10. april 2007.

I 2007 vil det være stor aktivitet knyttet til å fremstille temakart og gjennomføre analysearbeid. Ulike utviklingsalternativer skal konsekvensutredes blant annet med tanke på fremtidig transportarbeid og mulighetene for et miljøvennlig reisemønster.

Måloppnåelse

Tiltak mot privatbiltrafikken for å begrense denne

Prosjekt mål 2008: Veksten i biltrafikken overstiger ikke befolkningsveksten (ca. 1%).

Resultat:

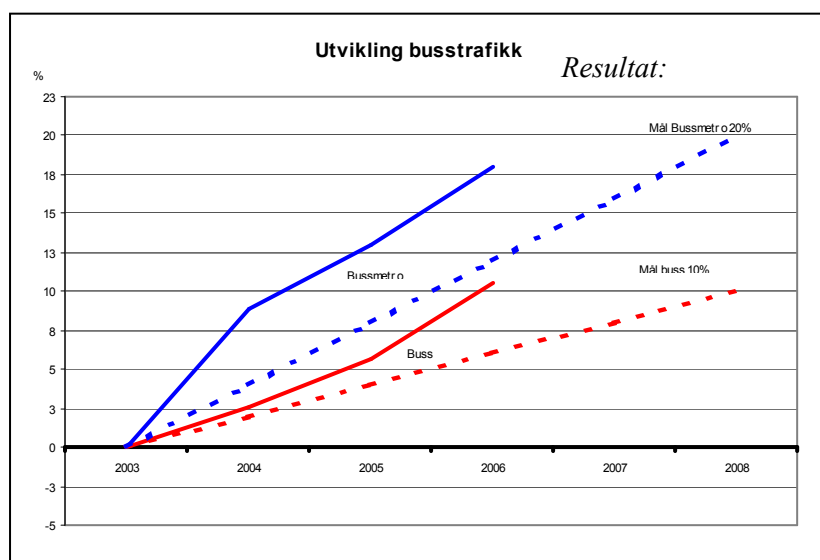
Veksten i biltrafikken er betydelig dempet i 2006 med 1,5% vekst sammenlignet med året før (1,7% vekst i 2005 mot 3,6% i 2004). Selv om den sterke veksten i 2004 i stor grad skyldtes åpning av ny E18 i Kristiansand er det gledelig at veksten i 2005 og 2006 ble godt under 2%. Det er likevel langt igjen til målsettingen om 1% vekst pr. år i 2008 (rød søyle). Tall for 2004 er hentet fra Vegvesenets tellepunkter og tall for 2005 og 2006 fra bomstasjonene.

Bildet til venstre viser Nybyen parkeringsplass (75 biler) i 2004, og bilde til høyre er fra 2006 der den er bygget om til aktivitetspark for ungdom.

Kollektivtrafikk

Prosjekt mål 2008: Busstrafikken er økt med 10%, 20% på Bussmetro-rutene.

Som i 2004 og 2005 har det vært en betydelig vekst i busstrafikken i 2006, med 5,1 % vekst på bussmetroen, 4,9 % i Kristiansand kommune og 4,6 % i hele regionen. På strekningen Kristiansand - Lillesand har trafikken økt med 30% siden halvtimesfrekvens ble etablert høsten 2004. Målsetting om 10% økt busstrafikk i regionen er allerede nådd.

Veksten skyldes forbedring av kollektivtilbudet med økt frekvens, direktebusser og forbedring av tilbudet i noen områder på kveldstid og i helgene. Fremkommeligheten for bussen ble i år ytterligere forbedret ved at det ble bygget kollektivfelt og gangbro i Lumberkrysset.

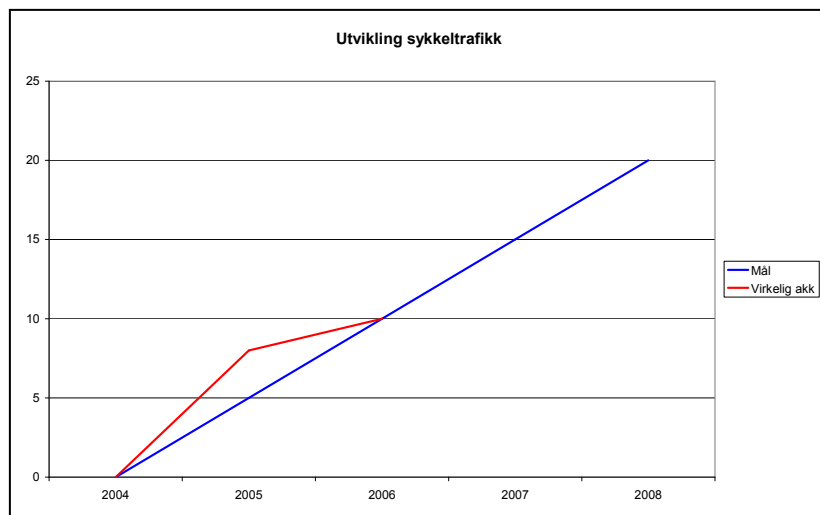
Arbeidet med forbedring av fremkommeligheten for buss i Kvadraturen kom godt i gang i 2006.

I Lumberkrysset suser bussene forbi i det nye kollektivtett. Gående og syklende har fått egen bro.

Gang- og sykkeltiltak

Prosjekt mål 2008: Sykkeltrafikken er økt med 20%. Flere går til skole og jobbe.

Resultat:

Den harde vinteren førte til at sykkeltrafikken holdt seg stabil i 2006. I 2006 økte sykkeltrafikken med 2,0% langs E39 i Hannevika i Kristiansand. Fra 2007 vil også tall fra sykkelbarometeret og andre tellepunkter rundt Kristiansand sentrum foreligge.

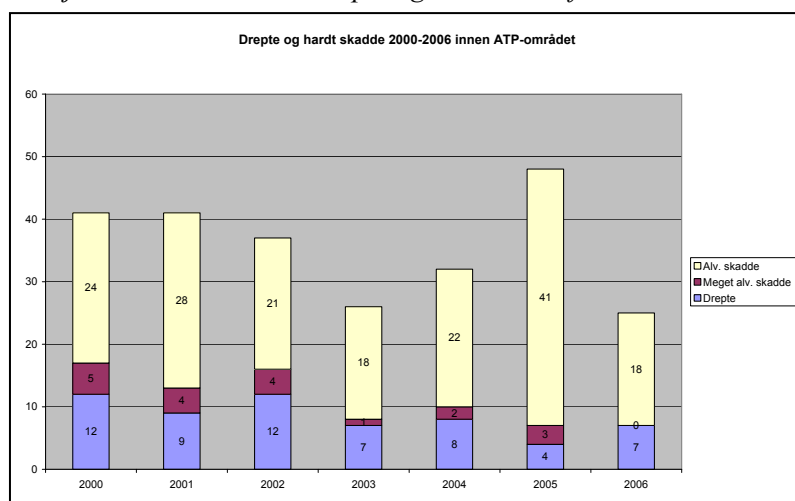
Bildet viser de nye sykkelboksene og sykkelfeltene i Tordenskjoldsgate.

Bildet er fra aksjonsdagen i forbindelse med Europeisk Mobilitetsuke. Utdelingen av gratis skrittellere var et svært populært tiltak som førte til lange køer.

Trafikksikkerhetstiltak

Prosjekt mål 2008: Antall drepte og skadde i trafikken er redusert.

Resultat:

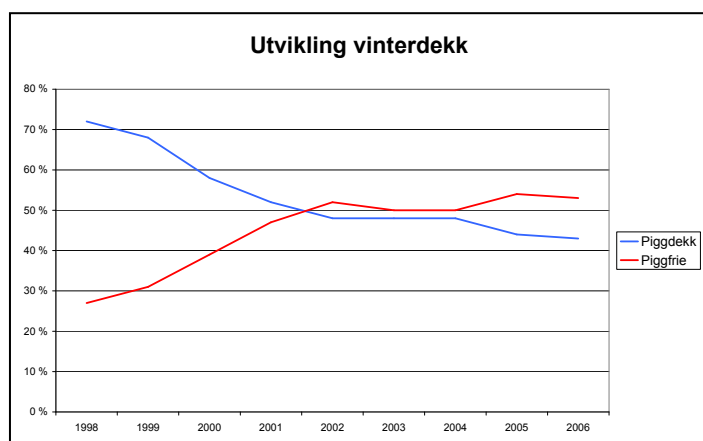
På grunn av store variasjoner fra år til år er det foreløpig vanskelig å si noe om måloppnåelse på dette området. Antall drepte økte fra 2005 til 2006, mens antall alvorlig skadde ble redusert i samme perioden.

Tilrettelegging for myke trafikanter gjennom etablering av gang- og sykkelveger er en viktig del av prosjektet. Bildet her er fra åpningen av G/S-vei fra Jernstøperiet til Strai 50 skoleelever sammen med ordfører Jan Oddvar Skisland testet den på åpningsdagen.

Miljøtiltak

Resultat:

I Kristiansand sentrum ble det i 2006 registrert 18 dager med overskridelser av grenseverdien for svevestøv (PM10). Forurensningsforskriften tillater 35 dager med overskridelser.

Overgangen fra piggdekk til piggfrie dekk går nå sakte. Det er behov for mer effektfulle tiltak for å kunne stimulere denne utviklingen.

Areal- og lokaliseringspolitikk

Resultat:

Kommunestyrene fattet i 2006 forpliktende vedtak om at man ønsker å samarbeide om arealplanleggingen. Planprogram for en regional overordnet areal- og transportplan har blitt utarbeidet og er på høring vinteren 06/07. Planprogrammet skal stadfestes av Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner den 10. april 2007. Intensjonen er å utarbeide en overordnet areal- og transportplan som vedtas av samtlige kommuner og fylkeskommuner i ATP-samarbeidet i 2009. Planarbeidet følger de formelle plankravene knyttet til utarbeidelsen av fylkesdelplaner.

Hovedmålene som skisseres i planprogrammet er som følger:

- Bedre samordnet areal- og transportpolitikk
- Gode betingelser for regional næringsutvikling
- Gode betingelser for rekreasjon
- Legge grunnlaget for at hele befolkningen har tilgang til et variert handels- og tjenestetilbud
- En mer enhetlig praksis knyttet til arealspørsmål
- Gode betingelser for befolkningsvekst i hele regionen.

ATP-utvalget er styringsgruppe for planarbeidet.

Resultat:

Et eget arealprosjekt med ATP - utvalget som styringsgruppe ble startet opp høsten 2005 ledet av prosjektleder Are Kristiansen. Gjennom prosjektet skal det utarbeides felles retningslinjer for samordnet arealbruk i regionen.

I løpet av 2006 har ATP - prosjektet også engasjert seg i løpende arealplanlegging i kommunene for å fremme løsninger som begrenser transportbehovet og legges til rette for bussbetjening av nye utbyggingsområder.

Regionen er i stor vekst og det foregår store byggeprosjekter flere steder. Bildet her er fra Vennesla sentrum.

Regnskap ATP-prosjektet

Driftsregnskap

Regnskap ført av Kristiansand i ATP regi

Regnskap 2006				
		Regnskap Netto forb (R)	Budsjett inkl. reg (B)	Avvik (B - R)
1	ATP prosjektledelse	1623	1700	77
2	ATP Prosjektfinansiering invest/ovf STvv	9237	0	-9237
3	ATP Mva refusjon drift og investering	-2918		2918
4	Driftstilskudd Buss/Metro	2450	2450	0
5	Driftstiltak ATP	2000	3500	1500
6	Driftstiltak belønningsmidler	11200	11200	0
7	Infotiltak gang, sykkel og trafiksikkerhet	1342	1550	208
8	Info og utredning kollektivtransport	1691	1500	-191
9	Restmidler 2005		6450	6450
	SUM ATP 2006	26625	28350	1725
	Avsetning til fonds drift udisponerte midler			1725

Driftsregnskapet for 2006 viser et overskudd på 1,725 mill. kr. Dersom allerede disponerte midler til investeringer trekkes ut er det reelle driftsresultatet på 3,012 mill. kr. (restmidler). Av dette er 2,918 mill. kr. refundert mva, og resten 0,094 mill. kr. er ubrukte driftsmidler.

Kommentarer til avvik på postene:

1. Avvik på 0,077 mill. kr. skyldes mindre forbruk i forhold til budsjett.
2. Regnskapsmessig disposisjon. Midlene er allerede disponert til investeringsprosjekter.
3. Refundert MVA for 2006.
5. Resterende 1,500 mill. kr. utbetales til VAK i januar 2007 av likviditetsmessige årsaker.
7. Avvik på 0,208 mill. kr. skyldes mindre forbruk i forhold til budsjett.
8. Avvik på -0,191 mill. kr. skyldes ekstra utgifter til lokal rapport om den nasjonale reisevaneundersøkelsen og gjennomført midtveis evaluering av Norconsult.
9. Regnskapsmessig disposisjon. Midlene er allerede disponert til investeringsprosjekter.

Det gjenstår fortsatt noen krevende prosjekter som er under arbeid/planlegging, og det kan oppstå kostnadsøkninger i forbindelse med gjennomføringen av disse. Restmidler bør derfor disponeres med forsiktighet.

Investeringsregnskap**Regnskap ført av Kristiansand og statens vegvesen i ATP regi**

Regnskap 2006				
		Regnskap Netto forb (R)	Budsjett inkl. reg (B)	Avvik (B - R)
	Investeringer	67736	57500	-10236
	SUM Arealprosjektet 2006	67736	57500	-10236

Investeringsregnskapet for 2006 viser et forbruk på 67,736 mill. kr. Dette er 10,236 mill. kr. over budsjettet beløp på 57,500 mill. kr. Årsaken til dette er at forsinket fremdrift på flere prosjekter i 2004 og 2005, noe som har ført til at flere prosjekter er blitt ferdig i 2006. Noen prosjekter har fått forsert fremdrift i 2006.

Regnskapet viser overførte midler i 2006 til Vegvesenet og kommuner til prosjekter som er ferdig, under gjennomføring eller under planlegging.

Regnskap Arealprosjektet**Regnskap ført av Kristiansand i Arealprosjektets regi**

Regnskap 2006				
		Regnskap Netto forb (R)	Budsjett inkl. reg (B)	Avvik (B - R)
	Regionalt Arealprosjekt utgifter	775	990	215
	Avsetning til fonds drift udisponerte midler	933	677	-256
	Regionalt Arealprosjekt Inntekter	-1417	-1376	41
	SUM Arealprosjektet 2006	291	291	0
	Avsetning til fonds drift udisponerte midler			933

Regnskapet for Arealprosjektet viser et mindreforbruk på 0,215 mill. kr. i forhold til vedtatt budsjett. Besparelsene skyldes i hovedsak nøkternt forbruk. Udisponerte midler på 0,933 mill. kr. er avsatt på fonds for å gi et bidrag til driften av prosjektet i 2007, 2008 og 2009.

Ansvar og organisering

ATP-prosjektet:

Areal- og transportprosjektet i Kristiansandsregionen (ATP - prosjektet) er et transportforvaltningsforsøk igangsatt på initiativ av Samferdselsdepartementet. Kommunene Kristiansand, Søgne, Songdalen, Vennesla, Birkenes og Lillesand deltar i forsøket sammen med Vest-Agder fylkeskommune, Aust - Agder fylkeskommune og Statens vegvesen, Region Sør.

Det er inngått en forpliktende samarbeidsavtale mellom kommunene og fylkeskommunene som deltar i prosjektet. Kommunaldepartementet har gitt fritak etter Forsøksloven i forbindelse med gjennomføringen. Prosjektet startet 1.1.2004, og vil gå ut 2007. Alle kommunen og fylkeskommune som deltar i prosjektet har vedtatt at det skal søkes om forlengelse i 2008 og 2009, noe Samferdselsdepartementet har sagt ja til.

Det er etablert et nytt politisk myndighetsorgan, ATP - utvalget, som forvalter det ansvar og den myndighet som er lagt inn i forsøket. ATP - utvalget har myndighet til å prioritere midler bevilget til forsøket fra staten, fylkeskommune og kommunene på følgende områder:

- Planlegging av tiltak på riksveger
- Investering i riksvegnett
- Investeringer i fylkesveger
- Investeringer i kommunale veger etter nærmere angitt andel
- Kjøp av kollektivtransporttjenester forutsatt at fylkeskommunens andel av midler til kjøp av kollektivtransporttjenester opprettholdes.

Arealdelen av forsøket har følgende ansvarsområde:

Arealprosjektet er et samarbeid mellom kommuner, fylkeskommuner og statsetater om å utarbeide en felles overordnet areal- og transportplan for Kristiansandsregionen. ATP-utvalget, som er politisk styringsgruppe for planarbeidet, har ingen formell myndighet knyttet til arealplanleggingen, men fungerer som et rådgivende organ i forhold til utarbeidelsen av planen. Det forutsettes at samtlige kommunestyrer og begge fylkesting i 2009 skal slutte seg til det endelige planproduktet.

ATP-utvalget har i 2006 hatt 7 møter og behandlet 44 saker.

ATP-utvalgets faste medlemmer i 2006:

- *Thore Westermoen (leder), Vest-Agder fylkeskommune*
- *Jan Oddvar Skisland (nestleder), - Kristiansand Kommune*
- *Ulrik Kalvø, Erik Muller, Terje Damman og Toril Runden, Vest-Agder Fylkeskommune*
- *Hans Otto Lund, Mona Drange, Bjarne Ugland, Rune Rasmussen, Astrid Bekkenes, Kristiansand Kommune*
- *Eli D Løite, Søgne Kommune*
- *John Sverre Hjemlestad, Songdalen Kommune*
- *Torhild Bransdal, Vennesla Kommune*
- *Ole Tobias Haugland, Birkenes Kommune*
- *Arne Thomassen, Lillesand Kommune*
- *Odd A Svaland, Aust - Agder Fylkeskommune*
- *Johan Mjaaland, Statens Vegvesen Vest-Agder distriktsvegkontor (ikke stemmerett)*

Det er opprettet et eget sekretariat for prosjektet som administrativt er plassert ved Miljøvernenheten i Kristiansand Kommune. Sekretariatet består av prosjektleder for ATP Øystein Holvik og rådgiver Kåre Riseng, og prosjektleder areal Are Kristiansen. Investeringsprosjekter iverksettes via Statens vegvesen Vest-Agder distrikt og kjøp av kollektivtransporttjenester via Vest-Agder kollektivtrafikk (VAK).

ATP-Prosjektet har i tillegg en prosjektgruppe bestående av medlemmer fra de deltagerne, samt faggrupper for kollektivtrafikk og sykkel/trafiksikkerhet. Kollektivgruppen ledes av samferdsels sjef Leif Storsve i Vest - Agder fylkeskommune, mens prosjektleder leder de to andre gruppene.

Arealprosjektet har en prosjektgruppe bestående av medlemmer fra kommunene, fylkeskommunene, fylkesmenn, Statens vegvesen og Jernbaneverket.

Status på tiltak i ATP - prosjektets handlingsprogram 2004 – 07:

Virkemiddel	Ansvar	Tidspunkt	Status pr. 31.12.06
Bussprioritering på bekostning av bil			
Henrik Wergelandsgate		2005	Utredet i 2006/07. Gjennomføres i 2007.
Tollbodgata		2005	
Østerveien		2005	Gjennomført.
Festningsgata		2005	Ikke gjennomført pga begrenset behov.
E18 Oddernestunellen		2004	Ikke gjennomført pga begrenset behov.
Bussprioritering for øvrig (Kvadraturen, lyskryss)		2005	Utredet i 2006/07.
Forsøk med lastebiler over 7,5 t i kollektivfelt vurderes/gjennomføres		2005	Søknad sendes i 2007.
Parkeringstiltak	Ansvar	Tidspunkt	Status pr. 31.12.06
2.1 Økt takst langtidsparkering i Kvadraturen		2005–2007	Ikke gjennomført. Taksten er allerede realtivt høy og konkurranse med private parkeringsselskaper gjør det vanskelig å øke takstene vesentlig.
2.2 Parkeringstiltak Lillesand		2004	Gjennomført
2.3 Samordning kommunale – private parkeringstilbud		2006	Ikke praktisk mulig å gjennomføre. Nasjonale retningslinjer nødvendig.
2.4 Parkeringsplasser i bussgater / løkker fjernes		2005	Fjernet korttidsparkeringsplasser i Henrik Wergelandsgt. Vedtatt fjerning av korttidsparkeringsplasser i nedre del av Tollbodgata. Fjernet løkkeparkering på Nybyen med 75 plasser.
2.5 Maksimumskrav til parkering sentralt		2005	Ikke gjennomført. Utrede av Kristiansand Kommune i 2007.
2.6 Gratis parkering på jobben erstattes med sambruksordninger og kompensasjonsordninger		2005	Ikke gjennomført foreløpig. Avventer endring i skatteregler.
Trafikkantbetaling	Ansvar	Tidspunkt	Status pr. 31.12.06
3.1 Bompenger			Høyere bomtakster fra ny samferdselspakke i 2008. Årskort fjernes.
Trafikksanering	Ansvar	Tidspunkt	Status pr. 31.12.06
4.1 Gågate Markensgate		2005	Gjennomføres i 2006/07.
4.2 Miljøsoner		2007	Ikke gjennomført foreløpig.

Kollektivtrafikk	Ansvar	Tidspunkt	Status pr. 31.12.06
1. Samordning, effektivisering og markedstilpasning av bussrutene i regionen			I liten grad gjennomført til nå. Effektiviseringsprosess igangsatt av VAK, med gjennomføring fra 2007. Prosjekt for videreutvikling av Bussmetroen startet i 2006 av Byutviklingsenheten i Kr.sand Kommune.
2. Videreutvikling av Bussmetroen			
3. Fleksible servicebusløsninger			Gjennomført prøveprosjekt på Kuhlmen og Kongsgård II i 2005.
4. Nye avtaleformer med busselskapene			Tidligere avtale med AS Bussen og TK Brøvig AS fornyet av VAK i 2004. Konkurransetsetting gjennomføres fra 2011.
5. IT- løsninger og nytt elektronisk billetteringssystem			Nytt billetteringssystem ikke gjennomført. Ruteopplysning på internett og SMS etablert.
6. Taksttiltak, Nye billettyper og kort, Informasjon og markedsføring, merkevarebygging			Felles ungdoms- og studentkort for Agderfylkene etablert i 2005. Prøveordning med takstkampanjer gjennomført. Øvrige tiltak avvente nytt billetteringssystem.
7. Utbygging av metroholdeplasser og knutepunkt			Flere holdeplasser oppgradert. Etablert Park & Ride på Rosseland, Lillesand og Rona. Etablert Bike & Ride på 8 holdeplasser, i tillegg til lukket anlegg på Rutebilstasjonen.
8. Tilrettelegging av materiell			18 nye laventrebusser til byrutene ble levert i 2004 og 2005. 7 nye busser til rutene til Søgne, Songdalen og Vennesla i samme periode.

Gang- og sykkeltiltak	Ansvar	Tidspunkt	Status pr. 31.12.06
1. Videreutvikle "Sykle- til jobben" satsing	VA bedrifts- idrettskrets (VAMBIK), Prosjektsekr, Vegvesenet	2004 –	Aksjonen videreutvikles.
2. Videreutvikle "SMART – prosjektet"	Prosjektsekr, VABIK	2004-	Samarbeid med bedrifter som Sykehuset, HIA og National Oil Well etablert i 2005, og fortsatt i 2006.
3. Sykkelkart	Prosjektsekr	2004	Planlagt ferdig våren 2007.
4. Gå/sykle til skolen	Prosjektsekr, Skolekontorer	2004 -	1307 deltakere i 04, 1939 deltakere i 05 og 2263 deltakere i 2006.
5. Sykkeltilhengere i barnehager	Prosjektsekr, Barnehagerk.		Prosjektet videreføres uten kostander.
6. Sykkelbyttedag	Prosjektsekr	2004-	Erstattet av mobiltetsdag.
7. Sykkelbarometer	Prosjektsekr, Vegvesenet	2004-	Etablert høsten 2004.
8. Lys i mørke	Prosjektsekr, Politiet	2004	Gjennomført i 2005 og 2006. Evaluert av TØI høsten 2005.
9. Sykkelpumper	Prosjektsekr	2004-	Ikke gjennomført foreløpig.
10. Drifts- og vedlikeholdsrutiner	Prosjektsekr, Vegvesenet, Kommunene	2004	Følges opp i sykkel- og TS-gruppe.
11. Tiltaksplan enkle fysiske tiltak, forsøk regelverk	Prosjektsekr, Vegvesenet, Kommunene	Utarbeides 2004. Iverksettes 2005.	Under gjennomføring.
12. Sykkelavis	Prosjektsekr	2005-	Gjennomført i 2005 og 2006 med distribusjon til 50000 husstander. Planlagt gjennomført årlig.
13. PES – prosjekt	Prosjektsekr, VABIK	2005-	Ikke gjennomført foreløpig.
14. Sykkelambassadører	Prosjektsekr	2005-	Ikke gjennomført foreløpig.
15. Sykkelmerke	Prosjektsekr	2005-	9 forskjellige 7.klasser deltar

Trafikksikkerhetstiltak	Ansvar	Tidspunkt	Status pr. 31.12.06
1. Sykkelhjelmaksjon	Vegvesenet	2004	2300 hjelmer solgt i perioden 2004 - 06.
2. Bredt anlagt TS – prosjekt i 2 kommuner etter mønster av TS – prosjekt i Farsund - Lyngdal	Vegvesenet	2005-	Prosjekt etablert og i virksomhet.
3. Intensivert holdningsskapende TS arbeid i hele regionen	Vegvesenet	2004	Gjøres gjennom bl.a. tiltaket over og TRAFØ.
4. Kontrolltiltak	Vegvesenet	2004-	ATK-bokser i Baneheitunnelen etablert i 2005.
5. Ulykkesregistrering forbedres	Vegvesenet	2004-	Følges opp av Statens Vegvesen.
Miljøtiltak	Ansvar	Tidspunkt	Status pr. 31.12.06
1. Støykotecart langs høyest trafikkerte veier	Vegvesenet	2005	Gjennomført i Kristiansand
2. Utrede/gjennomføre lavkost støytiltak for støyreduksjon langs høyt trafikkerte veier.	Vegvesenet	2005-	Ikke gjennomført foreløpig.
3. Tiltak mot luftforurensning	Vegvesenet. Kr.sand kommune.	2004-	Luftmålinger gjennomføres løpende i Kristiansand sentrum.
4. Mobility management- tiltak	Prosjekt- sekretariat	2005-	Samarbeid med bedrifter som Sykehuset, HIA og National Oil Well etablert. Fokus på miljøvennlige arbeidsreiser.
5. Lokale prosjekter i skolekretser for å stimulere miljøvennlig transport	Prosjekt- sekretariat. Kommuner	2006-	Gjennomføres ikke da effekten er usikker.
6. Gassbusser	Agder gassforum	2005 Utredning. 2007 Event iverksettelse.	Utredning gjennomført i 2005.
7. EL - biler	Prosjektsekretari	2006	Ikke gjennomført foreløpig.
8. Raste- og hvileplasser	Prosjekt sekretariat	2005 - 2007	Innregulert langs ny E18 i Lillesand.

KRISTIANSAND REVISJONSDISTRIKT IKS
Kristiansand Søgne Songdalen Vennesla

Til
ATP-utvalget

**REVISJONSUTTALELSE FOR AREAL- OG TRANSPORTPROSJEKTET I
KRISTIANSANDSREGIONENS REGNSKAP FOR 2006**

Vi har revidert drifts- og investeringsregnskapet til Areal- og transportprosjektet i Kristiansandsregionen (ATP-Transport) for regnskapsåret 2006. Kristiansand kommune er vertskommune og regnskapet er dels integrert i årsregnskapet for Kristiansand kommune, og dels i årsregnskapet til Statens Vegvesen. I samsvar med samarbeidsavtale mellom deltakerkommunene datert 23. oktober 2003 skal det utarbeides en særskilt årsrapport for avtalepartene.

Driftsregnskapet viser netto finansiering på kr 28.350.000 og netto utgifter på kr 26.625.000 før avsetninger. Udisponerte midler tilsvarende kr 1.725.000 videreføres fonds drift. Investeringsregnskapet viser netto finansiering på kr 57.500.000 og netto utgifter på kr 67.736.000.

Vi har utført revisjonen i henhold til god kommunal revisjonsskikk og avgir vår uttalelse i samsvar med revisjonsstandard RS 800 "Revisors uttalelser ved revisjonsoppdrag med spesielle formål". God kommunal revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjonen omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i regnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper, samt vurdering av innholdet i og presentasjon av regnskapet.

Vi mener at regnskapet gir et tilfredsstillende uttrykk for Areal- og transportprosjektet i Kristiansandsregionen (ATP-Transport) sin økonomiske stilling pr 31. desember 2006 og resultat i regnskapsåret.

Uten at det har betydning for konklusjonen i avsnittet over, ønsker vi å presisere følgende:

Prosjekt finansiert med bompenger

Ifølge rapporteringen fra Statens Vegvesen er det påløpt kr 7.983.000 på prosjekt "Rv456 Vågsbygdvn, - Bussfremkommelighet – Lumberkrysset". Dette er finansiert av bompengemidler, og er ikke tatt inn i regnskapet for 2006. Etter ATP-Transport sin vurdering ligger dette utenfor ATP-utvalgets myndighetsområde.

Postadr.:	Serviceboks 417, 4604 Kristiansand	Hovedkontor Kristiansand	Søgne	Songdalen	Vennesla
Kontoradr.:	Toilbodgt 6	Telefon: 38 07 27 00			
Org.nr.:	NO 987 183 918	Telefaks: 38 07 27 20			

KRISTIANSAND REVISJONSDISTRIKT IKS*Merverdiavgiftskompensasjon – manglende inntektsføring*

ATP-prosjektet får refundert merverdiavgift knyttet til investeringer på kommunal- og fylkeskommunal vei, samt øvrige prosjekter knyttet til kommunenes eller fylkeskommunenes ansvarsområder. For enkelte prosjekter har det vært uklart om man har krav på slik kompensasjon eller ikke.

Man vil i 2007 inntektsføre merverdiavgiftskompensasjon som gjelder 2006. Regnskapet for 2006 viser således for lave inntekter. Manglende inntektsføring skyldes i stor grad problemer med å kvantifisere merverdiavgiftskompensasjon relatert til kollektivknutepunkt (Park & Ride) i Lillesand. Man vil her få kompensert en andel av påløpt merverdiavgift som totalt utgjør kr 535.608 på prosjektet i 2006. Andelen skal beregnes utifra hvor stor andel som ligger innenfor E-18, og det er denne andelen man pr. i dag ikke har klart å tallfeste.

I tillegg vil det i 2007 bli inntektsført ytterligere ca. kr 240.000 i merverdiavgiftskompensasjon som gjelder 2006. Dette relaterer seg vesentlig til merverdiavgift som ikke er ordinært rapportert fra Statens Vegvesen, men som blir hensyntatt i forbindelse med regnskapsavslutningen.

Kristiansand, 16. mars 2007

Anne Helene Grunni
registrert revisor

Jan Kristian Voje Steen
statsautorisert revisor